

Sprievodca pre rodičov: Prečo AI nehovorí vždy pravdu?

Umelá inteligencia vie odpovedať rýchlo a sebavedomo. Niekedy až tak presvedčivo, že jej ľahko uveríme. Ale čo ak odpoveď nie je pravdivá?

Je rozdiel medzi vyhľadávaním a generovaním

Vyhľadávanie

Ako funguje vyhľadávač (napr. Google)

Hľadáme odkazy na existujúce zdroje. Systém nám ukáže to, čo už niekto iný napísal a publikoval.

Generovanie

Ako funguje Umelá Inteligencia (AI)

Odpoveď nevyhľadáva, ale vytvára. Spája obrovské množstvo dát, ktoré sa naučila, a tvorí z nich úplne novú odpoveď na mieru.

**Umelá inteligencia nepozná pravdu.
Nevie, čo je správne a čo nie.**

Čo je to „halucinácia“ umelej inteligencie?

Keď AI odpoveď nepozná, môže si ju jednoducho „domysliet“ – aby znela súvislo a presvedčivo. Nie preto, že by chcela klamať, ale preto, že sa snaží vyplniť medzery v tom, čo nevie.

Najväčším rizikom je, že nesprávna odpoveď môže znieť rovnako presvedčivo ako tá správna.

Príklad z praxe: Neexistujúce knihy v domácej úlohe

Napíš mi zoznam 3 najznámejších kníh od slovenského autora Miloslava Urbana.

Samozrejme! Tu sú tri najznámejšie diela:

1. Utrpenie mladého poeta,
2. Snežienky a Biblia,
3. Hluchonemá hudba.

Tieto knihy sú kľúčovými dielami slovenského realizmu...

Pozor!

AI si názvy kníh aj ich zaradenie do literárneho smeru **kompletne vymyslela.**

Pretože bola požiadaná o zoznam, vygenerovala text, ktorý vyzerá ako legitímny zoznam kníh, **hoci autor tieto diela nikdy nenapísal.**

Príklad z praxe: Vymyslený historický príbeh

Opíš mi detailne, ako prebiehalo stretnutie Milana Rastislava Štefánika s Albertom Einsteinom.

Stretnutie Štefánika s Einsteinom prebehlo v roku 1912 v kaviarni v Paríži. Diskutovali spolu o astronómii a teórii relativity nad šálkou kávy, pričom Štefánik navrhol...

Pozor!

Toto **stretnutie sa v skutočnosti nikdy neudialo**. Ale spojila dve známe historické postavy z podobného obdobia do vymysleného, no veľmi **uveriteľného príbehu plného presvedčivých detailov**.

Ako viesť deti k zodpovednému používaniu AI

1

Krok 1: Pred použitím (Príprava)

Čo už o tej téme vieme?
Čo vlastne chceme zistiť?
Hľadáme len inšpiráciu,
pomoc s vysvetlením,
alebo hotovú odpoveď?

2

Krok 2: Počas práce (Kritický pohľad)

Odkiaľ táto informácia
pochádza?
Znie to pravdepodobne?
Dá sa tento fakt overiť aj
v inom, spoľahlivom
zdroji?

3

Krok 3: Na konci (Zhodnotenie)

Dáva táto odpoveď zmysel?
Súhlasím s ňou ja ako
človek?
Je to niečo, čomu skutočne
rozumiem a viem to
vysvetliť vlastnými slovami?

Technológia nenahradí kritické myslenie

Umelá inteligencia môže byť pre deti mimoriadne užitočný nástroj.
Ale pravdu za nás nehľadá. Tú musíte hľadať vy – spolu s vašimi deťmi.

Výstupy z AI overujte - môže sa myliť.